

V triumfálním průvodu

Úvahy | 14.9.2013 @ 12.07

Pavel píše do Korintu. Nejméně podruhé. Na začátku druhé kapitoly 1. Korintským se snad přimlouvá za výtečníka, kterého v páté kapitole předchozí epištoly doporučoval vyloučit (srov. 1K 5,1n s 2K 2,5–8).

Potom informuje adresáty o svých misijních taženích po jižní Evropě. Na to navazuje díkuvzdáním:

14 Budiž vzdán dík Bohu, který nás stále vodí v triumfálním průvodu Kristově a všude skrze nás šíří vůni svého poznání.

15 Jsme totiž jakoby vůni kadidla, jež Kristus obětuje Bohu; ta vůně proniká k těm, kteří docházejí spásy, i k těm, kteří spějí k zahynutí.

16 Jedněm jsme smrtonosnou vůní vedoucí k záhubě, druhým vůní životodárnou vedoucí k životu. Ale kdo je k takovému poslání způsobilý?

17 My nejsme jako mnozí, kteří kramají s Božím slovem, nýbrž mluvíme upřímně, z Božího pověření a před tváří Boží v Kristu.

(2 Korintským 2,14–17)

Toto díkuvzdání otevírá delší prostřední úsek 2. Korintským, v němž Pavel popisuje specifika apoštolské služby. Otevírá se v něm Pavlovo stanovisko vůči úkolu křesťana na světě.

„Triumfální pochod“, to je postup evangelia, které ve svém tažení vždycky vítězí nehledě na okolnosti. „Kristovo poznání“, jehož vůni skrze nás Bůh šíří, to je jádro křesťanské zvěsti; v Pavlově chápání pak nic jiného, než učení o kříži:

14 Vždyť nás má ve své moci láska Kristova – nás, kteří jsme pochopili, že jeden zemřel za všechny, a že tedy všichni zemřeli;

15 a za všechny zemřel proto, aby ti, kteří jsou naživu, nežili už sami sobě, nýbrž tomu, kdo za ně zemřel i vstal.

2 Korintským 5,14–15

„Kristovo poznání“ nám tedy říká, že jestliže jsme Ho poznali a vírou přijali do svých životů, pak jsme pochopili, že naše životy nepatří samy sobě. Naše ega a plány, naše různě slavná minulost a dokonce i naše dobré úmysly a příjemné představy jsou umlčeny stejně jako hříchy, které svědčily proti nám.

Tu si musíme uvědomit, že v Pavlově teologii je důsledkem naší smrti s Kristem přirozená povinnost Boží služby. „Buď otročíte hříchu, a to vede k smrti, nebo posloucháte Boha, a to vede k spravedlnosti.“, hřímá apoštol do Říma (Ř 6,16). Šedá zóna neexistuje. Buď – anebo, křesťane! Sdělením evangelia je, že nás Bůh „smířil sám se sebou skrze Krista“ (5,18a). Tato dobrá zpráva ale nikdy nepřichází bez povolávacího pověření, „abychom sloužili tomuto smíření“ (5,18b). Nepovažujme tento aspekt Pavlova apoštolství za exkluzivní. Jak jsem již naznačil, 6. a

7. kapitola Římanům pojednávající o osobní spáse člověka, službu Bohu za exkluzivní nepokládá, všichni přece „sloužíme Bohu v novém životě Ducha, ne pod starou literou zákona“ (Ř, 7,6).

Co však tato služba Bohu znamená? Je určována horlivostí a misijním podnikáním? Nebo správnou aplikací správných metod? Nebylo by pak snadnější přenechat tuto službu „pořádným apoštolům“ a říci, že otázka osobní spásy je od otázky „triumfálního pochodu“ odlišná?

Podle patnáctého verše je evangelium jedněm ke spáse a druhým k zahynutí. Copak je to však za triumfální pochod, když skóre je přinejlepším vyrovnané? Triumf fotbalového mužstva, to je skóre 6:0. Triumf politické strany je obsazení většiny parlamentních křesel a triumf armády, to je neohrožený průchod ozbrojených sil hlavními městy nepřátelské země. Opravdu se Pavel mohl v Makedonii vykázat takovými výsledky? Nejspíše ne. A jestliže ano, pak nejméně v České republice toto Boží slovo neplatí, protože zde evangelium svůj statistický triumf neslaví, a to ani v podání největších odborníků na neohrožené zvěstování. (Lépe řečeno: právě v jejich podání to neplatí.)

A přesto platí, navzdory okolnostem více méně netriumfálním, že evangelium nemůže prohrát a že náš pochod světem nemůže být jiný, než triumfální. A možná, že když je to tak, když je náš pochod veskrze netriumfální, když jsme spolu s Pavlem odsouzení, trestaní a nezabezpečení vůči světu (vv. 11,24–30), pak možná triumfální aspekt našeho pochodu světem nespočívá v evangelizaci, službě a všelijakém dalším vybíhání do prázdnot a nejistot světa, ale jednoduše v tom, abychom svými životy odráželi Boží slávu.

Právě proto jsme jedněm „vůni k záhubě“ a druhým k životu (v. 2,16). A právě proto jsme způsobilí „nekramařit s Božím slovem“, totiž nevtahovat Boží slovo do hokynářských výpočtů a ekonomických teorií. Zde se nic nesčítá a neodčítá! My nemusíme přizpůsobovat evangelium tak, aby z něj měl Pán Bůh větší užitek! Naopak můžeme „mluvit upřímně, z Božího pověření a před tváří Boží v Kristu“ (v. 17).

Snad jsem svým výkladem nikoho neurazil. Snad jsem s ním urazil chamtivost, kramářství a vypočítavost bezohlednou vůči zvěsti, již je potřeba kázat a Boží slávu, kterou máme odrážet.

Na závěr jen upřesním, že jsem opravdu přesvědčen o totožnosti „služby Bohu v novém životě Ducha“ (Ř 7,6) a apoštolské služby popisované v 2. Korintským. Záměr autora je v obou případech jiný a i okolnosti jsou vskutku jiné. V Římanům 7 se popisuje osobní spasení jednotlivce, v 2. Korintským apoštol představuje svou službu v nepřehlédnutelném rámci vztahu apoštola k jeho církvi (např. v. 4,12). Kdo by však chtěl činit příliš velká rozdělení, ať se kromě veršů „my – vy“ zaměří i na verše „my všichni“. Korinťané sice jsou výsledkem apoštolovy služby (v. 3,3), jako účastníci nové smlouvy však nejsou apoštolem nijak zastínění. „Slavná zář Páně“ se zrcadlí „na odhalené tváři nás všech“ (3,18). A právě o to v triumfálním průvodu jde bez ohledu na osobní povolání do služby.

